

VYPLNĚNÉ PROBOCTVÍ.

Vánoční humoreska.

Pro "Pokrok Západu" napsal Franta Hais.

"A tahle dlouhá hluboká čára napříč dlaně až k palci znamená, že budou jednová bohat. Ano, velmi bohat. Věřteji mně, milostpane, — ujišťovala mne paní Vykládalová a při tom mrskla okem po mém v ohni zlateném řetězu s přívěskem, v němž se třpytil drahokam pochybné barvy a ceny."

Paní Vykládalová byla ve Vojtěšské čtvrti v Praze velmi oblíbenou kartářkou a její šťastná prorocetví zjistila jí klientelu, kterou by jí byl mohl mnohý lékař — specialista závidět.

Když tedy paní Vykládalová fukla, že budu velmi bohat, tedy nemohlo být jinak a, abych ukázal svoji vděčnost, vtiskl jsem jí do dlaně jakožto závdavek odměny z budoucné nejisto nabytého bohatství, tvrdý zlatník.

Kolik bezesných nocí jsem marně probděl přemítáním o tom předpověděném mi kapitálu, jenž by člověku s naprostou nevystředními požadavky, jakým jsem já — prostý, byl zajistil klidný a bezstarostný život, neodpovědný čehfem či bosům. A hle, za jediný nepatrný zlatník nabyl jsem naprosto jistoty svého nabohství, jehož výši jsem odhadoval na minimum — 50,000 korun, čili 10,000 dolarů. Nevím, proč již tehdy mi přišla na mysl americká měna, ale dojísta byla v tom jakási osudnost. V radosti nad pohodlným životem, jenž mi kynul v třídě zabobaně na Riegrovu nábreží, zapomněl jsem se zeptat paní Vykládalové na cestičku ke kýchému blahobytu vedoucí, o které musela přece mít tato zkušená osoba naprosto vědomí.

A tak marně toho večera ve své hospůdce při syrečku a sklenici křivovníckého jsem si lámal hlavu přemýšlením, odkud ta moje štěstěna přijet. Ale o tom, že přijet, byl jsem skalopevně přesvědčen a na konto toho poručil jsem si přinést ještě jeden syreček a "šnit." Tímto večerem počínaje, změnil jsem způsob svého dosavadního života úplně. Předně zvětšil jsem své gastronomické požadavky o jeden párek dopoledne a jeden syreček a "šnit" večer. Za druhé, místo ob den, dal jsem si teď čísti boty domovníkovic Stázu každý den. A za třetí přestal jsem psát verše do venkovských týdeníků a v kavárně místo "Zlaté Prahy," "Máje," "Květa" atd. obložil jsem se plachtovými denníky a v těch nejraději prohlížel stránku "Bursa," Obchod, Papíry a Zboží."

Tato změna v mých zvycích byla velmi pěkná a všichni, kdož přicházeli nyní se mnou do obchodního styku, byli nejvýše spokojeni, což dávali mi na jeho zvýšenou zdvořilost. Tak domovníkovic Stáza přidávala teď za obdržený pětník k obyčejnému "rakulbám" ještě "milostpane" a, když mi přišla v noci otevřít domovní vrata, dala se dokonce i štipnout do tváře, kterouž důvěrně bych si byl dřívě nesměl dovolit. Členské v mé hospůdce se teď také účastí na mne usmála a v kavárenského platobera jsem povýšil z pouhého "váženosti" na "váženosti, pane doktore." Tomuto respektu jsem se těšil za mizerný pětkrejarový "tip" a to ti lidé ještě ani nevědí, že mají před sebou nastávajícího bohatě.

né jsou cesty Páně — což jest svatá pravda. Avšak pravdou jest též, že cesta, vedoucí k bohatství, jest ještě tajemnější, o čemž jsem se přesvědčil po svém příjezdu do Ameriky, když jsem byl před tím v Praze marně čekal na příchod prorokované mi Fortuny s poukážkou na 50,000 korun.

"Amerika! Země bohatá a silná," pravil Pelant při svém loučení v Chicagu. Ano, bohatá! Opakuji nejen po Pelantovi, ale i po Aronu Silbrštajnovi, továrníku z Kolína, jenž mne kdysi ujišťoval, že v Americe se válejí dollarsy po zemi a je pryč třeba jen se pro ně sehnout. Takovým způsobem přemě zanechal otec dva miliony. Já na neschěť jsem si ulovil na moři oční katarh a jen z toho důvodu snad jsem nenašel dosud ani červeného centu, ať jsem si v prvních dnech mohl oči vykoukat. Možná také, že starý Silbrštajn sbíral dollarsy v čícažských uličkách, ale tam jsem se zas bál vejít, abych neurazil svůj krasocit. A že je Amerika silná, o tom mne přesvědčila jistá občanka svoji pádnou pravíci za člének ze soudní síně, (chytíl jsem se toho femesta jakožto posledního prostředku, vedoucího k bohatství), v němž jsem ji po právu ztepál, zapomenuv při tom, že zpravodajská hvězda, mající jinak mnohé výhody, nikterak ještě neskytá svému nositeli potřebné imunoty před rozdrážděnou tygřicí.

Ne, přátelé, v novinářství není nic, a ještě nikdo z něho nezloustl. Pan redaktor tohoto listu mi to dosvědčil. A proč já, aspirant desetitisícdollarového kapitálu, nesmě děle mařit drahocenného času nevyhospodárným psaním mravoučným článků ze soudní síně, obrátil jsem zraky své k zlatému, dosud nevybrakovanému západu s očima zavázanými, jejíž jméno božské — "Štěstěna." Jenom jsem se obával, aby šátek na očích neměla příliš utahen, by mne nepropásla.

Deset tisíc dolarů! Můj bože, jak mi to číslo přilehlo k srdci! Uvažoval jsem, co bych s tím jménem nejprve začal. Rozhodně bych si nejdříve opatřil přeplavň lístek do mé zlaté Matičky Prahy, do mé hospůdky k jednomu syrečku, ke svému "Máji" a "Květu," psal bych zase nehonorované verše do venkovských denníků a boty bych si dal čísti opět jen jednou za dva dny. Zil bych tak skromně, ba, ještě skromněji, než před tím, jen abych už těch 10,000 dolarů měl. Tak jsem si v duchu umiňoval, doufaje, že tou neobyčejnou skromností pohnu spíše paní Fortunu k urychlení našeho setkání.

Ale kdež! Ona, jako snad každý ženský tvor, měla svůj vrtoch a čím dál, tím víc mne natahovala na skřípec.

Tak mífely týdny, měsíce, let spása odkudně nepřicházela. S nadešlou zimou dostavily se opět trapné, bezesné noci, s myšlenkami na osudné prorocetví prázské kartářky. Byly chvíle, kdy jsem v hlubinách své duše začal pochybovat o její neomyšlené prorockém daru, avšak v zápětí jsem ji zas v duchu odprošoval v obavě, že bych svým pochybovačstvím mohl si svůj šťastný Osud pohnevat úplně. Což nepravila mi ta dobrá paní, abych věřil! Ano, věřím, věřím! — opakoval jsem si nahlas, a v mozku mi při tom břítilo číslo 10,000. Měl jsem též chvíle, kdy nedovedl jsem na nic jiného myslit, než na tu osudnou cifru, a stalo se mi jednou, že přišel do grocerního obchodu, žádal jsem za 10,000 dolarů kmiinu.

Zatím se přiblížil Vánoce a s nimi dostavilo se i mému postření listé uklidňová. Dokonce i pozitká nářada se mně zase po dlouhých době zmočila a v takovém nastrobeném okamžiku spáchal jsem věšit poštovní list, jenž jsem za tepla — měl by mi napadla je moudře spíše — poslal redakčním náčelníkovi českých amerických listů.

"Jsem tam," přece jsem se zdržel a milé překvapení si ponechal až domů. Tam, zavřev se sebou dvěma na zámek, jak jsem byl v zimníku a čepici s ušima, zabořil jsem se do lenošky a uvažoval, který z listů bych měl otevřít nejdříve. Rozhodně "Pokrok Západu"; věnovalť jsem mu svůj nejlepší výplod, své nejmilejší dítě, na jehož otecvství jsem byl tak hrdý.

Jistě se s ním shledám na listě titulním v červeném rámeč. Nervosně roztrhl jsem pásku, rozsvětl list a spatřil na prvním místě — "Domácí zprávy."

Koutkem úst mi eosi škublo, a v hrde jsem pocítil hořko. Vzmúžil jsem se však ihned a obrátil list. — Tam to jistě bude! — Nebylo! — Ruce s časopisem klesly do klína, v oěch se mi zatmělo a skráně ovanul chlad. — "Nevdělaje neuznal! — Jakého to tam mají redaktora, že nedoveče ani ocenit příli, s kterouž jsem zlaté, ano, zlaté svoje verše koval a piloval! Vždyť myšlenku, samu v sobě báječnou, oděl jsem rýmy tak dokonalemi v rytmu tak přesným, jaký jenom Lermontoff mohl vytvořit, a přee — ne, ne — snad jsem se přehléd, či spíše nepřehlédil celé noviny." — A s horoucným rychlostí jal jsem se obracet list za listem, přečítaje nahlas tituly jednotlivých článků, až jsem tak dospěl k listu oznámkovému. Aby tak byli mé dítě vrazil mezi inseráty? To přece ne! Pro jistotu jsem prohlédl i tuto stránku a pak resignovaně svlékl hlavu s upřeným pohledem na titulní list. V tom mi padlo do oka datum 15. prosince. Hrome! Vždyť to není číslo vánoční! To se teprve snad tisíce, nebo již je na cestě a já tu ve své pitomé ukvapenosti, div že si nezapomím. Vždyť ani není možné, aby báseň tak vroucí a naděšná doznala osudu svých starších sester, vržených kterými realističtým redaktorem v láno redakčního koše a odtud sluhou závodu na — hnů! S upokojenou již myšl z novu a znovu jsem rozbíral báseň, verš za veršem, sloku za slokou. Tehdy poprvé pusté čtyřstěny, jež jsem obýval, vyslechl báseň mojí, jakoby na zápasíšti mistrů přednesenou. Pro úplnost ji tulo podávám:

ALEXANDRINSKÉ VERŠE

"O, zjev se fantóme, ó, zjev se mocným divem jak obraz čaroploš Faty Morgany, tón smutný přelad v pler v mém srdci bolestivém a vrať v ně lásky cit, kdys kratě vyrvaný."

Jak zářný meteor smel v duši moji slétli, by božským nadšením se k hvězdám vznosla zas, skrop srdce nadějí jak rosná vláha letní, by opět vypuštěl v něm nové lásky klas. Nechť čístej vzrušením všech díti — majitelé blísků má duše připe se svou luznou na postat, by láska vzplála mi zas v nočím, ó, zjev se, fantóme, ó zjev se — máš život vrat."

Dlouho, dlouho ještě jsem se namolilbé kochal jednotlivými zřetelnými obraty a rýmami, na jihá blati — tak se mi zdálo — jsem byl u násen v naděšné výše, ve sféry věčné kvetoucí bezstarostnosti, když tu kdosi zaklepal na dvře. Mrzutě jsem vstal a šel otevřít, chtě při tom hroznou únavu, a na nohou jakoby měl stoliberní přitě. Ve dveřích zjevila se mi postava poštovního klerka, jenž s úsměvem podával mi hrst započtených obšlek. Přetřeliv mu příjem, zavřel jsem zas pešlivě na klíč, měl do lenošky a otevřel první dopis. Kromě listu obchodního čtyry řádky, vypsali z obšlky ček, změjící na First National Bank a obnos 2,000 dolarů. V dopise stálo:

"Slavutný místě! — Za velikosnou básně, již jte čísti obchodit náš list, radě přijmout na dčkas nabeho obšliva a věščenosti příložnou malikost. V kluboké ústě občaná redaktor "Pokroku Západu." P. S. — Dopis nášobaje. — "Lektuřiu upustil jsem celou zásku na podlahu. Bude máj, je to možná? Dva tisíce dolarů za jedinou básně, a k tomu ten titul "Slavutný místě" a ostatní uškoty? Ale zvolno, že ano, ale to stojí šerat na bitou a ček je obješte dobrý, alespň uatí příjvy pochobyvat, že by ti lidé uatí 2,000 dolarů za bašku. Ostatně, když se to vezme kulom, ten

obnos neznamená tak mnoho za práci, do níž jsem vložil celého ducha, celou svoji bytost, celou — celou — A moje bytost snad má cenu 2,000 dolarů, či nemá! — S hrdým již sebevědomím zvedl jsem následující dopis, v němž po otevření objevil se podobný cenový papírek hodnoty rovněž 2,000 dolarů. Obsahu právodního dopisu nevěnoval jsem již pozornosti, jenom jsem zhlédl podpis: "Družstvo Denního Hlasatele." Na zbývající třech dpoisech nalezl jsem poukážky, každou na 2,000 dolarů, takže celkový honorář za básně činil 10,000 dolarů. Tedy konečně mne má zlatá Fortuna našlela, zde, v té studené díře a v podivném kraji, kde farmáci rejstějí vlky, krávice je kuřaty a neodstavenými ještě tolaty. — Jak zvláštní! — Znovu a znovu prohlížel jsem ty drahocenné papíry, zkoumajaje jejich líe i rub; ne, ne, bylo již pochyby o skutečnosti této opravdu zvláštní vánoční nadílky. A s plným vědomím zabobance z Riegrova nábreží počal jsem budovat plán svého přístího domici. Rozřítívát přátele na vhodné a méně vyhovující, počal jsem vybírat restauranty a la "Paříž" nebo "Hotel de Saxe" a vyhledávám mezi americkou bezvousou mládeží vhodnou postavu pro mého osobního sluhu, zatím co v nejzástím mozkovém závrtku s bolestnou výčítkou v oku hleděla na mne oživěná tvář nízkého dvonkrejcarového syrečku. Tolik upřímnosti jsem v sobě ještě měl, že jsem mu řekl: "Víš — kamaráde — odpusť! Co bylo dobré pro básníka, nemůže být dobré pro kapitalistu. Jdi a oblahuž dále armádu odmitnutých poetů. A poněvadž jsem zpozoroval, že syreček ve své žebrácké nadutosti eche mi odmlouvat, popadl jsem botu a mrštil jí vši silou po ubohém tvorú. Treskot sypajícího se skla mne přivedl k vědomí. Trefil jsem se dobře — dvě okenní tabulky byly vyraženy a otvorem účel severák, prevážený ledovými vločkami sněhu. Z veně zaslechl jsem povodový mňe blas poštovního poslíčka: "Vždyť bych byl počkal, až otevřeš dveře; nač pak takový spěch" — a v rozbitém okně objevila se ruka, podávající mi pět obyčejných nerekomandovaných dopisů. — "Mám to na cestě" — dodával posel — "a tak jsem to vzal s sebou: přejí šťastné a veselé vánoce!" — Ano, šťastné a veselé jsou opravdu, — vždyť jsem majitelem slušného ka — Nedomyslil jsem, nýbrž s ustrnulým zrakem přiskočil jsem k lenošce, kde jsem dle svého domněnání zanechal svoji vánoční nadílku. Dopisy s cheky byly ty tam. Až se mi zatajil dech a cítil jsem, jak se o mne pokouší mláloba. Snad jsem je v rozčilení někam založil — uklidňoval jsem se však, že je najdu, až zjistím obsah těchto nových dopisů. Psali mi přece z redakce, že dopisy následují! Ano, a zde právě jsou. Jsem na ty další chvalofeči opravdu zvědav. — Rozpečetív první a přelátnu zrakem stránku papíru, zkoprněl jsem. V dopise znělo:

"Ctěný pane! — Litujeme upřímně, že nám nelze práci Vaší — jinak dosti pěknou — uveřejnit. Žádali jsme Vás přece o válnou vánoční povídku a několik verše, jež, po pravdě řečeno, ani ve staré vlasti již žádný moudrý člověk neče, nad to zde, v zemi dolarové horečky. Poněvadž jte nepřilohlí poštovní známku, naložili jsme s rukopisem po obyčejném způsobu redakčním. Znaménáme co s řetou Pokrok Publishing Co. per" (podpis skoro nečitelný.) Ruce se mi třásly jako starému alkoholikovi a s těl jsem otevřel obšlku druhou. Tam stálo: "Milý příteli! — Žibánil jte se! — Měl jsem Vás vždy za moudrého a rozalého muže a Vy zatím vyrvalí klápostu, hohé blběho, lásku pohledliho studenta. Haha! strčte se! Kdybyste byl poslal něco pikantního a pointou označeného rozvedu z naší školské společnosti, byl byste býval královský uznávan, ale to Vaše rýmované kloučník odpuste — uvažte k Vám se upřímně přitil, toly a bořně a bez obalu, onak v dušách oběch rozvedu královsky ovesadu šlábný ocy. Buďte hošně, buďte zřez a chraňte se na státnou vládu."

Váš upřímný kamarád

Otto Fuerst redaktor "Denního Hlasatele." — Krobián! Pod pláстикem přátelství řekne člověku ty největší drzosti a ještě to podepíše, nestyda! Třetí psaní bude snad slušnější — doufám pevně. Zde jest: "Milý pane — Jestliže odpovídám na Vaši zásilku veršů, činím tak jen proto, abych Vám pro příště ušetřil zbytečné vydání za postovné. Neměl jste nic kloudnějšího na práci? Vždyť přece jte musel vědět, že list náš se nese směrem čisté mravně — výchovným, o čemž Vás mohly naše krásné romány jako "Aninka z Tátravy," "Vlasta," "Krvavá ruka," "Strašidlo v Bílé věži," a jiné dávno poučit. Kdybyste se chtěl o něco podobného pokusit, milerád Vám vyjdu vstříc, ale, proháb, ducha tam nedávajte; spíše krev, aby to šlo na dračku, a čím víc kapitol naděláte, tím lépe pro Vás i pro nás."

S vlasteneckým "Na zdar" jsem Vás Český publicista a knihkupec v Americe." Toto psaní bylo již slušnější a, ba, i záblesk nové naděje mi z něho svítil. Proto si je schovám a příležitostně zašlu je panu Fuerstovi jako vzor, jak se má psát slušnému občanu, jakým jsem já, — umiňoval jsem si a při tom jsem vrhl pohled na obšlku pátou, v jejíž záhlaví četl jsem "Spravedlnost" — Ne, tento dopis po svých zkušenostech už neotevru. Nechej si zkazit dojem z psaní předcházejícího. Bez toho se obsahově od druhých nelší — a proto neotvřeň hodil jsem jej do plotny. S klidnou pak už myslí uvažoval jsem o příhodě právě minulého odpoledne a rozhodl jsem, že proocetví paní Vykládalové se mi přece vyplnilo alespň — ve snu.

Naše nejlepší aktiva,
Spokojení vkladatelé a spokojeni dlužníci.
The Omaha Loan and Building Association
jih.východ. roh 16. a Dodge ul.
Jméni přes \$3,700,000.00. — Rezervní fond \$70,000.00.
1. Vkladatelé jsou spokojeni, poněvadž vědí, že peníze jich půjčují se jen na první morkyče na budovy, což je nejspolehlivější ze všech morkyčových půjček, a že obdrží šest procent úroků, jež se vyplývají z právního předpisu.
2. Dlužníci pak jsou spokojeni s malým úrokem, s pšletím vyravnáním a s výhodou, že jim lze kdykoliv splatit buď vše nebo jenom část.
G. W. LOOMIS, před. G. M. NATTISOER, taj. a pokl.
W. R. ADAIR, vřp. taj. 19-4C

KARO SYRUP
JE VELMI DOBRU KRMÍ pro malé pracující muže a ženy a pro rostoucí dítky. Je plavý výživný látek. Běžejte svého grocerista a Nový druh KARO (extra quality). Je čistý jako provy med a má delikátní příchut.
Karo
Velké krabice 10c. A 15c.